

Teollisuustuotanto 2018

Vuoden 2018 teollisuustuotannon arvo 91,9 miljardia euroa

Tilastokeskuksen teollisuustuotantotilaston mukaan teollisuuden (toimialat B: Kaivostoiminta ja louhinta ja C: Teollisuus) myydyn tuotannon arvo vuonna 2018 oli 91,9 miljardia euroa. Teollisuuden myydyn tuotannon arvo kasvoi 6,5 prosenttia edellisvuodesta.

Teollisuuden myydyn tuotannon arvo hyödykkeittäin vuonna 2018¹⁾

	Myydyn tuotannon arvo (milj. euroa)	Osuus teollisuus-tuotannosta (%)	Muutos edelliseen vuoteen (%)
Yhteensä	91 904	100,0	6,5
B Kaivostoiminnan ja louhinnan tuotteet	1 676	1,8	7,4
C Teollisuustuotteet	89 853	97,8	6,1
10-12 Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	8 946	9,7	1,0
13-15 Tekstiilit, vaatteet, nahka ja nahkatuotteet	522	0,6	-2,2
16-17 Metsäteollisuuden tuotteet	17 639	19,2	7,6
19-22 Kemianteollisuuden tuotteet	19 102	20,8	7,9
24-30, 33 Metalliteollisuuden tuotteet	39 290	42,8	6,2
24-25 Metallit ja metallituotteet	15 437	16,8	4,7
26-28, 33 Koneet ja laitteet	18 597	20,2	7,8
29-30 Kulkuneuvot	5 256	5,7	5,4
18, 23, 31, 32 Muu tehdasteollisuus	4 354	4,7	3,5
Muut tuotteet²⁾	375	0,4	906,5

1) Tiedot summattu PRODCOM-luokituksesta karkeammille tasoille. Tarkat hyödykekohtaiset tiedot löytyvät StatFin-tilastotietokannasta

2) Jätienimikkeiden kansallisesti kerättävät tiedot tilastoidaan tilastovuodesta 2018 alkaen pääosin ryhmään "Muut tuotteet", kun ne aiempina vuosina on tilastoitu materiaalinsa mukaisesti luokiteltuina teollisuustuotteiden C alaryhmiin. Tietoa nimikemuutoksista: <https://stat.fi/fi/luokitukset/prodcom/>.

Myydyn tuotannon kokonaisarvosta metalliteollisuuden tuotteiden osuus oli 43 prosenttia eli 39,3 miljardia euroa. Koneiden ja laitteiden 18,6 miljardin euron myynti kattoi tästä liki puolet, metallien ja metallituotteiden 39 prosenttia ja kulkuneuvojen 13 prosenttia. Kemianteollisuuden tuotteiden osuus myydyn tuotannon koko arvosta oli 21 prosenttia, metsäteollisuuden tuotteiden 19 prosenttia ja elintarvikkeiden 10 prosenttia.

Voimakkaimmin kasvoivat kemianteollisuuden ja metsäteollisuuden tuotteiden sekä metalliteollisuuden tuotteista koneiden ja laitteiden myydyn tuotannon arvo. Kaikissa näissä tuoteryhmissä myydyn tuotannon arvo nousi lähes kahdeksan prosenttia edellisvuodesta.

Hyödykkeet on jaettu tarkempiin alaluokkiin liitetaulukossa 1. Tarkimman tason hyödykekohtaiset arvo- ja määrätiedot myydystä kotimaisesta tuotannosta sekä määrätiedot kokonaistuotannosta on julkaistu StatFin-tilastotietokannassa.

Teollisuustuotantotilaston vuoden 2018 tiedot on päivitetty StatFin-tilastopalveluun 5.7.2019. Tilaston tietokantataulu sisältää hyödykekohtaisia arvo- ja määrätietoja myydystä kotimaisesta tuotannosta sekä määrätietoja kotimaisesta kokonaistuotannosta vuosilta 2015-2018. Tätä aiempien vuosien vuosikohtaiset tiedot löytyvät StatFin-tilastopalvelun arkistokannasta. Palvelussa on saatavilla tiedot vuodesta 1998 lähtien. Tiedot on kerätty vuosittain kaivostoiminnan ja louhinnan (toimiala B) sekä teollisuuden (toimiala C) yrityksiltä ja toimipaikoilta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Teollisuuden myydyn tuotannon arvo hyödykkeittäin, 2016-2018.....4

Laatuseloste: Teollisuustuotanto.....6

Liitetaulukot

Teollisuuden myydyin tuotannon arvo hyödykkeittäin, 2016-2018¹⁾

		Myydyn tuotannon arvo (milj. euroa)			Muutos (%)
		2016	2017	2018	2017-2018
Yhteensä		78 189	86 275	91 904	6,5
B Kaivostoiminnan ja louhinnan tuotteet		1 261	1 560	1 676	7,4
	07 Metallimalmit	464	718	802	11,6
	08 Muut kaivostoiminnasta ja louhinnasta saadut tuotteet	682	703	739	5,0
	09 Kaivostoimintaa avustavat palvelut	115	138	135	-2,3
C Teollisuustuotteet		76 895	84 677	89 853	6,1
10-12 Elintarvikkeet, juomat ja tupakka		8 391	8 855	8 946	1,0
	10 Elintarvikkeet	7 505	7 952	7 972	0,3
	11 Juomat	886	903	974	7,8
13-15 Tekstiilit, vaatteet, nahka ja nahkatuotteet		510	533	522	-2,2
	13 Tekstiilit	349	366	354	-3,2
	14 Vaatteet	38	32	33	2,5
	15 Nahka ja nahkatuotteet	124	135	135	-0,7
16-17 Metsäteollisuuden tuotteet		15 794	16 397	17 639	7,6
	16 Puutavara, puu- ja korkkituotteet (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteet	4 812	5 160	4 978	-3,5
	17 Paperi ja paperituotteet	10 982	11 237	12 661	12,7
19-22 Kemianteollisuuden tuotteet		16 125	17 703	19 102	7,9
	19 Kaksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	5 784	7 049	7 449	5,7
	20 Kemikaalit ja kemialliset tuotteet	6 227	6 416	7 418	15,6
	21 Lääkkeiden lähtöaineet ja lääkevalmisteet	1 773	1 877	1 841	-1,9
	22 Kumi- ja muovituotteet	2 341	2 361	2 393	1,4
24-30, 33 Metalliteollisuuden tuotteet		32 131	36 980	39 290	6,2
	24-25 Metallit ja metallituotteet	12 819	14 740	15 437	4,7
	24 Perusmetallit	8 083	9 437	10 229	8,4
	25 Metallituotteet, ei kuitenkaan koneet ja laitteet	4 736	5 303	5 209	-1,8
	26-28, 33 Koneet ja laitteet	16 077	17 252	18 597	7,8
	26 Tietokoneet, elektroniset ja optiset tuotteet	1 941	2 086	2 128	2,0
	27 Sähkölaitteet	3 559	3 906	4 217	8,0
	28 Koneet ja laitteet, muualle luokittelemattomat	8 040	8 521	9 239	8,4
	33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	2 537	2 739	3 013	10,0
	29-30 Kulkuneuvot	3 235	4 988	5 256	5,4
	29 Moottoriajoneuvot, perävaunut ja puoliperävaunut	1 898	3 285	3 962	20,6
	30 Muut kulkuneuvot	1 337	1 704	1 294	-24,0
18, 23, 31, 32 Muut teollisuustuotteet		3 943	4 209	4 354	3,5
	18 Painatus- ja tallennuspalvelut	787	743	722	-2,8
	23 Muut ei-metalliset mineraalituotteet	1 998	2 196	2 278	3,7
	31 Huonekalut	731	766	798	4,2
	32 Muut tehdasvalmisteet	427	504	556	10,3
Muut tuotteet²⁾		33	37	375	906,5

1) Tiedot summattu PRODCOM-luokituksesta karkeammille tasoille. Tarkat hyödykekohtaiset tiedot löytyvät StatFin-tilastotietokannasta

2) Jätenimikkeiden kansallisesti kerättävät tiedot tilastoidaan tilastovuodesta 2018 alkaen pääosin ryhmään "Muut tuotteet", kun ne aiempina vuosina on tilastoitu materiaalinsa mukaisesti luokiteltuina teollisuustuotteiden C alaryhmiin. Tietoa nimikemuutoksista: <https://stat.fi/fi/luokitukset/prodcom/>.

Laatuseloste: Teollisuustuotanto

1 Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Teollisuustuotantotilasto (teollisuuden hyödyketilasto) kuvaa teollisuuden tuotantoa tuoteluokittain (hyödykenimikkeittäin). Tiedot kerätään yrityksiltä tai yritysten toimipaikoilta. Tilasto koskee Suomessa tapahtunutta tuotantoa. Tilastointi on kalenterivuositaita.

Hyödykkeen tuotannosta tilastoidaan sen rahallinen arvo ja fyysinen määrä. Määrätietojen mittayksiköt ovat nimikekohtaisia, käytössä on nelisenkymmentä eri mittayksikköä. Tilastovuodesta 2018 lähtien kullekin nimikkeelle on määritelty korkeintaan yksi mittayksikkö.

Teollisuuden hyödyketilasto kuvaa hyödykkeiden tuotantoa niiden myydyn tuotannon avulla. Niistä nimikkeistä, joissa yrityksestä tapahtuva myynti eroaa oleellisesti todellisesta tuotannosta, kysytään lisäksi kokonaistuotanto (yleensä vain sen määrä, aluksista kuitenkin kokonaistuotannon arvo).

Teollisuuden tuotantotietoja käytetään EU:n tilastovirastossa Eurostatissa sekä eräissä muissa kansainvälisissä organisaatioissa (mm. OECD, YK). Tietoja käytetään teollisuuden kehityksen seurantaan ja analysointiin julkishallinnossa, järjestöissä, tutkimuslaitoksissa ja elinkeinoelämässä sekä Suomessa että ulkomailla, varsinkin EU-maissa. Lisäksi teollisuuden tuotantotilaston tietoja käytetään Tilastokeskuksessa kansantalouden tilinpidon tarjonta- ja käyttötaulukoiden laadintaan ja panos-tuotostilastointiin. Edelleen teollisuustuotantotietoja käytetään talouden lyhyen aikavälin suhdanneindikaattorien painorakenteena (mm. teollisuustuotannon volyymi-indeksissä) sekä otoskehikkona ja painorakenteena useissa muissa tilastoissa (esim. teollisuuden tuottajahintaindeksissä ja rakennuskustannusindeksissä). Teollisuuden tuotantotilaston tietoja käytetään myös tietoyhteiskuntaa kuvaavissa tilastoissa (ICT-tuotteet eli tieto- ja viestintätekniikkatuotteet).

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Käsitteet

Ks. Käsitteet ja määritelmät: tilastoyksikkö, tiedonantoyksikkö, yritys, toimipaikka, myyty tuotanto, kokonaistuotanto, mittayksikkö, hyödyke, tuotantonimikkeistö, tollaus.

Luokitukset

PRODCOM-tuotenimikkeistö

Teollisuuden hyödyketilastossa käytettävä tuotantonimikkeistö (tuoteluokitus) on perustunut vuodesta 1997 lähtien Euroopan unionin teollisten toimialojen tuotannon PRODCOM-luokitukseen (Classification of goods used for statistics on industrial production in the EU), jonka tuotenimikekoodit ovat 8-merkkisiä. PRODCOM-luokitus ei kata kaikkia tuoteryhmiä, joten sitä on täydennetty kansallisilla lisänimikkeillä, joiden koodit ovat 10-merkkisiä. Osa PRODCOM-luokituksen nimikkeistä oli tilastovuodteen 2017 asti jaettu kansallisiin alanimikkeisiin, mutta tilastovuodesta 2018 alkaen näistä nimiketarkennuksista on luovuttu. Tuotenimikekoodin 4 ensimmäistä numeroa vastaavat Euroopan yhteisön tilastollisen toimialaluokituksen (NACE Rev. 2) koodia ja siten Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2008 neljää ensimmäistä numeroa. Koodin 6 ensimmäistä numeroa vastaavat EU:n tilastollista toimialoittaista tuoteluokitusta (CPA, European Classification of Products by Activity).

Tilastovuonna 2018 tuotantonimikkeitä oli käytössä kaikkiaan 3 754 kpl, tuotantoa Suomessa oli hieman alle 2 000 tuotenimikkeessä. Kokonaistuotannon määrää kysyttiin noin 600 nimikkeeltä, Suomessa sitä ilmoitettiin myydyn tuotannon arvon ja määrän lisäksi runsaalta 230 tuotenimikkeeltä.

1.3 Lait ja asetukset

Tilastojen laadintaa ohjaa valtion tilastotoimen yleislaki, Tilastolaki 280/2004, muutettu 361/2013.

Teollisuuden tuotantotilaston tuottaminen noudattaa EU:n PRODCOM-asetusta (Euroopan talousyhteisöjen neuvoston asetus (ETY) N:o 3924/91 yhteisön teollista tuotantoa koskevan tutkimuksen suorittamisesta), joka määrittelee yhteisön teollista tuotantoa koskevaa tilastointia. PRODCOM-asetus edellyttää, että

yhteisön alueelta kerätään selvitysajanjaksolta PRODCOM-luettelon mukaisilta tuotenimikkeiltä myydyn tuotannon arvo ja määrä ja tietyiltä nimikkeiltä lisäksi kokonaistuotannon määrä.

Kukin jäsenvaltio ilmoittaa ainoastaan omalla alueellaan tapahtuneen tuotannon. Lisäksi määritellään, että jäsenvaltioiden tulee noudattaa tutkimusmenetelmää, joka helpottaa tietojen keruuta yrityksistä.

2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään lomaketiedustelulla yrityksiltä tai niiden toimipaikoilta. Vastaukset annetaan pääsääntöisesti web-lomakkeella.

Kaikesta yrityksen tai toimipaikan valmistamasta tuotannosta kysytään yrityksen ulkopuolelle kalenterivuoden aikana myydyn tuotannon arvot ja yleensä myös määrät. Erikseen määritellyistä tuotteista kysytään lisäksi kokonaistuotannon määrät (aluksista kuitenkin kokonaistuotannon arvo).

Tuotantotiedustelun yritykset ja toimipaikat on valittu siten, että EU:n PRODCOM-asetuksen säätämä edustavuusvaatimus täytyisi eli vähintään 90 % kunkin toimialan tuotannon arvosta on sisällyttävä tilastoon. Täten tuotantotiedot kerätään pääsääntöisesti kaikilta vähintään 10 henkilön yrityksiltä. Lisäksi joillakin toimialoilla tiedusteluun kuuluu myös tätä pienempiä yrityksiä, jotta EU:n edustavuuskriteeri täytyisi. Tiedustelujoukon koko on ollut viime vuosina noin 3000–3800 toimipaikkaa.

Tiedustelun kehikko muodostetaan Tilastokeskuksen yritysrekisterin pohjalta. Tiedustelun tavoitejoukkoon kuuluvat kaikki vähintään 10 henkilön teollisten yritysten teolliset toimipaikat sekä vähintään 20 henkilön ei-teollisten yritysten teollisuuden kuuluvat toimipaikat (TOL 2008 toimialat: kaivostoiminta ja louhinta B sekä teollisuus C).

Tilastovuodesta 2005 lähtien kevennettiin pienimpien teollisuusyritysten vastausrasitetta tiedustelussa lähes puoleen entisestä. 10–19 henkilön teollisuusyrityksistä muodostettiin vastausrasitetta kevennettäessä tuotantotiedustelun kehikkojoukko, josta poimitaan vuosittain edustava rotaatio-otos. Omalla vuorollaan vastaamatta jättäneet yritykset sisällytetään tiedusteluun joka vuosi, kunnes ne vastaavat. Kulloinkin tiedustelusta lepovuorossa olevien yritysten vastaukset imputoidaan (arvioidaan tilastollisin menetelmin) tilaston kokonaisuuteen ohjelmallisesti.

Havaintoaineistosta puuttuvia yksittäisiä tietoja pyritään arvioimaan aikaisempien vuosien ja muista tilastoista saatavilla olevien tietojen perusteella, mutta niitä jää myös puuttumaan lopullisesta aineistosta. Kokonaan vastaamattomien yksiköiden puuttuvia vastauksia arvioidaan pääosin ohjelmallisesti, osin myös manuaalisesti.

Tuotantotiedustelun vastausprosentti on ollut viime vuosina hieman yli 70 %. Pienimmillä 10–19 henkilön teollisuusyrityksillä tai niiden toimipaikoilla vastausprosentti on alhaisin.

3 Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Aineiston oikeellisuus tarkistetaan tilastoyksikkökohtaisesti. Tarkistettavat yksiköt valikoidaan ohjelmallisesti koko yritys- ja toimipaikkajoukosta. Suoran kyselyn tulosten laadun parantamisessa on kiinnitetty huomiota lomakkeen ja täyttöohjeen suunnitteluun sekä saatujen vastauksien kattavuuden, jatkuvuuden ja virheettömyyden tarkistuksiin. Hyödyketietoja tarkistetaan myös vertaamalla niitä muihin relevantteihin tietolähteisiin.

4 Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Teollisuuden hyödyketilasto koskee kalenterivuotta. Tiedot julkaistaan vuosittain.

Tilastokeskuksen julkistamiskalenteri löytyy osoitteesta <http://www.stat.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5 Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tuotantotiedot tuotenimikkeittäin vuodesta 1998 lähtien ovat nähtävissä maksuttomassa StatFin-tilastopalvelussa. Vuoteen 1996 saakka teollisuuden tuotantotietoja julkaistiin "Tavaroiden tuotanto"-tilastossa, joka sisälsi Suomen ulkomaankauppatilaston (Tulli) HS-luokituksen (Maailman tullijärjestön harmonisoitu tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmä, Harmonized Commodity Description and Coding System) mukaisia tuotantotietoja.

Tuotantonimikkeen arvo- ja/tai määrätiedot ovat luottamuksellisia, jos seuraavat kaksi ehtoa täyttyvät yhtäaikaan: 1) valmistajayritys on anonut tietojen salaamista ja lisäksi 2) ko. tuotantonimikkeen tuotteita valmistaa alle kolme yritystä tai yksi valmistajayritys dominoi ko. nimikkeen tuotantoa.

Lisäksi kaikkien tuotenimikkeiden valmistajayritysten lukumäärätiedot ovat aina luottamuksellisia. Nimikkeen yritysten lukumäärä on siis aina salainen, vaikka yrityksiä olisi kolme tai enemmän (ja riippumatta siitä, että toimialoittaiset yritysten lukumäärät ovat julkista tietoa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterissä). Valmistajayritysten nimet ovat luonnollisesti myös aina salaisia.

6 Tilastojen vertailukelpoisuus

Tietojen vertailukelpoisuutta heikentävät tuotantonimikkeistön vuosittaiset muutokset. Tilastovuosien 2017 ja 2018 väliset muutokset kohdistuivat kansallisiin nimikkeisiin. Kansallisista PRODCOM-nimikkeistöä tarkentavista nimikkeistä luovuttiin kokonaan. Vuoden 2017 kansallisten tarkentavien nimikkeiden tiedot ovat summattavissa niiden kahdeksan ensimmäisen merkin mukaisille PRODCOM-koodeille, jotka vastaavat vuoden 2018 PRODCOM-koodeja. Osa kansallisista lisänimikkeistä poistettiin nimikkeistöä ja loput muutettiin vastaamaan CPA-tuoteluokituksen rakennetta. Viimeisimmät luokitusmuutokset ovat selattavissa osoitteessa <https://stat.fi/fi/luokitukset/prodcom/> > Luokitusavaimet ja -versiot.

Tilastovuosien 2007 ja 2008 välillä tapahtunut, toimialaluokituksen uudistuksesta aiheutunut kaikkien nimikekoodien vaihtuminen hankaloittaa vertailua. Tässä yhteydessä Kustantaminen (TOL 2002: 22 osa; TOL 2008: 58-59 osa, pääluokkaan J), Hissien, liukuportaiden sekä nosto- ja siirtolaitteiden asennus, kunnossapito ja huolto (TOL 2002: 29220; TOL 2008: 43292, pääluokkaan F) ja Kierrätys (TOL 2002: 37; TOL 2008: 38 osa, pääluokkaan E) siirrettiin pois teollisuudesta. Lisäksi Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (TOL 2008: 33, pääluokka C) luokiteltiin teollisuuden sisällä omiin 33-alkuisiin nimikkeisiinsä.

Vuotta 1997 aikaisempiin vuosiin tietoja ei voida luotettavasti verrata, koska sekä käytetty tuotantonimikkeistö että tuotannon käsitteet muuttuivat. Vuoden 1997 tilastosta alkaen otettiin käyttöön nykyinen PRODCOM-pohjainen nimikkeistö ja uudet tuotannon käsitteet: myyty tuotanto ja lisäksi erikseen määritellyissä nimikkeissä kokonaistuotanto. Tietoja on saatavissa vuotta 1997 edeltäviltä vuosilta Suomen ulkomaankauppatilaston (Tulli) HS-tavaranimikkeistön (Maailman tullijärjestön harmonisoitu tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmä, Harmonized Commodity Description and Coding System) mukaisina. Nykyisen EU:n laajuisen käytännön mukaan teollisuuden tuotantotietoja täydennetään ja korjataan tarvittaessa pitkään julkaisemisen jälkeenkin. Tämän avulla pyritään varmistamaan tiedonantajien myöhemminkin antamien korjausten näkyminen tilastoinnissa ja näin parantamaan tilaston laatua.

Tullin julkaiseman ulkomaankauppatilaston (tavaroiden tuonti ja vienti) käyttämä CN-luokitus (EU:n ulkomaankaupassa käytettävä tavaranimikkeistö, Combined Nomenclature) poikkeaa PRODCOM-luokituksesta. Eurostat ylläpitää PRODCOM-luokituksen ja CN-luokituksen välistä avainta. Sekä CN-luokitus että PRODCOM-luokitus uudistuvat vuosittain, joten täysin samalla nimikkeistöllä ei ole mahdollista tehdä aikasarjoja vuosien välillä.

7 Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

PRODCOM-tuotetilasto tuotetaan yhtenevin käsittein kaikissa EU-maissa.

Teollisuustuotannon tilasto poikkeaa useilla toimialoilla Alueellisen yritystoimintatilaston sekä Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston luvuista. Syitä ovat tuotannon kansainvälistyminen ja valmistuttamisen

eroava käsittely em. tilastoissa. Lisäksi tuotenimikekohtaisia lukuja ei voida luotettavasti arvioida tiedustelijoukkoon tai sen kehikkoon kuulumattomille pienille tuottajille (Teollisuustuotannon kokonaistilastosta puuttuvat pääosin alle 10 henkilön teollisuusyritykset).

Lisätietoja

Tiina Sevón 029 551 3711

Ritva Tikkanen 029 551 3300

Ilkka Kallio 029 551 2486

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

hyodyke.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Teollisuustuotanto 2018, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-6389 (pdf)